

Мил май 2
С-26

НАҶМИДДИН
САЛОҲИДДИНЗОДА



МУҚАДДАСОТ ВАТАН





КИТОБРО ДАР МЕҲЛАТИ ҚАВДШУДА
БАҲАРДОНЕД

05
16.04.12

Ми тоғ 2
С-26

Наҷмиддин Салоҳиддинзода

МУҚАДДАСОТИ ВАТАН



Китобхона Чумхури М	Магонали Ба номи
7530 - ҶУҲА аб	К

ДУШАНБЕ
«МАОРИФ ВА ФАРҲАНГ»
2006

ББК 84. тоҷик 7-4
С-26

С-26 Н. Салоҳиддинзода. Муқаддасоти ватан - Душанбе , «Маориф ва фарҳанг», 2006 - 16 саҳ.

Мафҳуми Ватан ва рамзҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки аз муқаддасоти Ватан ба ҳисоб мераванд, аз забони қаҳрамони хурдсоли асар хеле содаву равшан ва ҷолиб ба тариқи муколамаи бисёр ширин ба қалам оварда шудааст. Ин нахусткитоби нависандаи хушқалом Начмиддини Салоҳиддинзода дар тарбия ва ташаккули афкори кӯдакони томақтабӣ нақши муҳим мебозад, хувияти шахсӣ ва ватанпарастии онҳоро бедор мекунад.



9 789994 731237

ISBN 99947-31-23-8

© «Маориф ва фарҳанг», 2006

МУҚАДДАСОТИ ВАТАН

Аввали баҳор буд.

Барфҳо об шуда, шамоли андак саҳт, аммо гарму форам мевазид. Аз атроф бӯи баҳор меомад. Ҳама гӯё қон ва рӯҳу тавон мегирифт. Ба қўшу хурӯш меомад. Хусусан, дили мо, бачагон, қарор надошт. Аз хонаҳо ба кўча мебаромадем. Ба саҳрову қойҳои васеъ мерафтем. Бодбарак сохта, ба ҳаво сар меоддем.

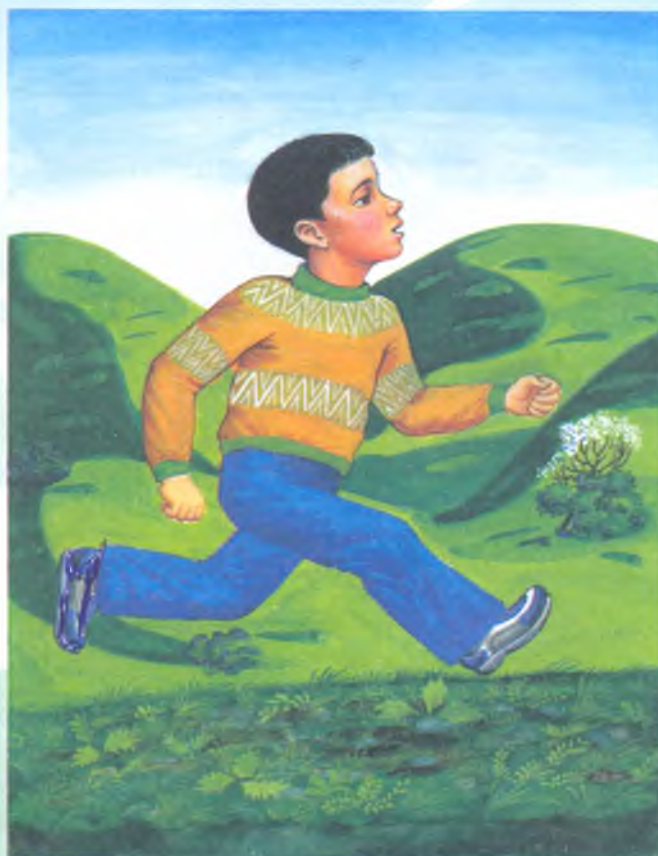


Вақте ки бодбаракҳои мо дар дами бод алвонҷ мезаданд, риштаи онҳоро ба даст печонида, гоҳ ин тараф, гоҳ он тараф мекашидем. Бодбаракҳо низ гоҳ ин сӯ, гоҳ он сӯ ва гоҳ пасту гоҳ боло мешуданд. Гӯё ба рақс мебаромаданд. Китфак зада бозӣ мекарданд. Аз тамошояшон сер намешудем. Ба завқ меомадем. Нидову шавқу шодии мо ҳамаро паҳш мекард:

-- Бинед! Бинед! Бодбараки маро бинед?!

-- Эҳ, шумо бодбараки маро бинед!

-- Бодбараки ман чӣ? Ана, ана, чӣ хел боло, чӣ хел поин меравад?!





Овози додаракам Сурушчон аз хама баландтар буд. Шодӣ мекард, медавид, меафтоду боз бармехост. Аммо то ин дам кори маро хомӯш тамошо мекард. Ман зери айвон коғазу ширеш, поре фанер оварда, бодбарак месохтам. Аввал коғазро бурида, ба чаҳор гӯшаи он ширеш мезадам. Сурушчон ба ман ширеш, ё пореи фанерро дароз мекард. Дар ҳоле ки ба миёни бодбарак камонча сохта, аз ду бараши ришта баста, ба ришта дардарак меғузаронидам, аҷиб табассум мекард. Аз шавқ чаш-

мони калон-калонаш барқ мезаданд.

Ҳоло чашмони Сурушчон ҳамчунон барқ мезад. Магар таманное дошт, ки гуфтам:

-- Чизе мехоҳӣ, Сурушчон?

Бо табассуми ширин ҷавоб дод:

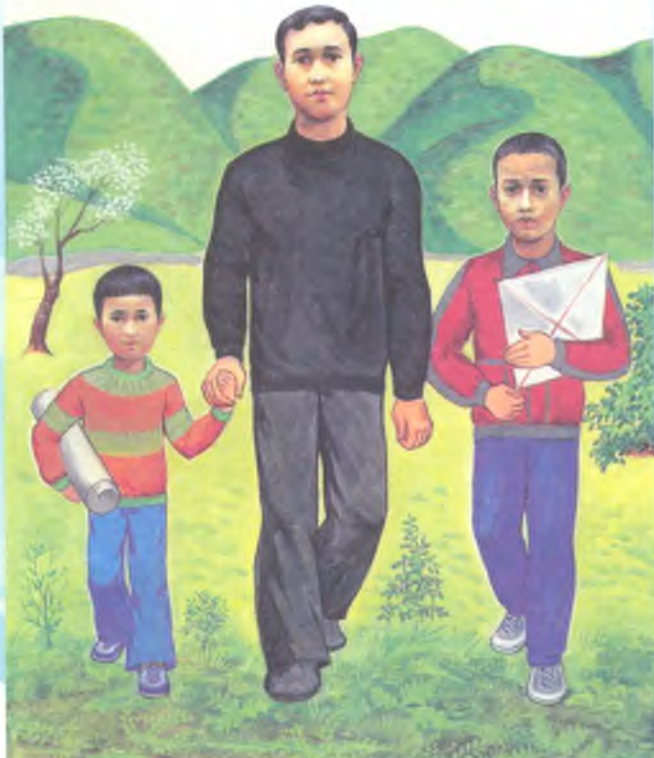
-- Бале, ақсон. Мехоҳам бодбараке дошта бошам мисли шумо.

Аз шиддати шавқ нафасаш мегашт. Айни ҳол хоҳиши ӯро рад кардан мумкин набуд:

-- Бисёр хуб. Ҳоло хона бирав. Коғазӣ калоне пайдо кун. Ҳамин ки бодбаракро фурувардам, аз қафоят зуд меоям.

Вақте ки ба хона омадам, дар дасти





-- Хуш-ш, баъд-чӣ?

-- Модарам сари маро сила карду гуфт: «Чони модар, намебинӣ, дасти ман банд. Нону санбӯса мепазам. Худат ба утоқи кори падарат даро. Фақат як дона бигир. Бекораашро, фаҳмидӣ?»

Ана, баъд, шодикунон ба утоқи кори падарам даромадам. Коғаз калон наёфтам. Чашмам ба девори хона афтод...

Сурушчон хомӯш монд. Магар аз кори кардааш саҳт пушаймон шуда буд, ки оҳанги суханаш узрхоҳона менамуд:

-- Охир, ман гумон кардам, ки... ин коғаз нодаркор аст. Сари мизи кори падарам ... ҳамин хел... овезон.

-- Не, Сурушчон, кори хато кардӣ. Ин коғаз коғаз оддию нодаркор

Сурушчон харитае дидам. Харитаи калони Тоҷикистон. Ҳайрон шудам:

-- Чӣ кор кардӣ, Сурушчон? Харитаро аз девор кандӣ?! Магар намедонӣ, ки падарам саҳт меранҷад?...

Ранги рӯи Сурушчон дигар шуд. Дар гошти хичолат гуфт:

-- О-охир... аз модарам пурсидам...

-- Чӣ-ӣ?! Аз модарам пурсидӣ?

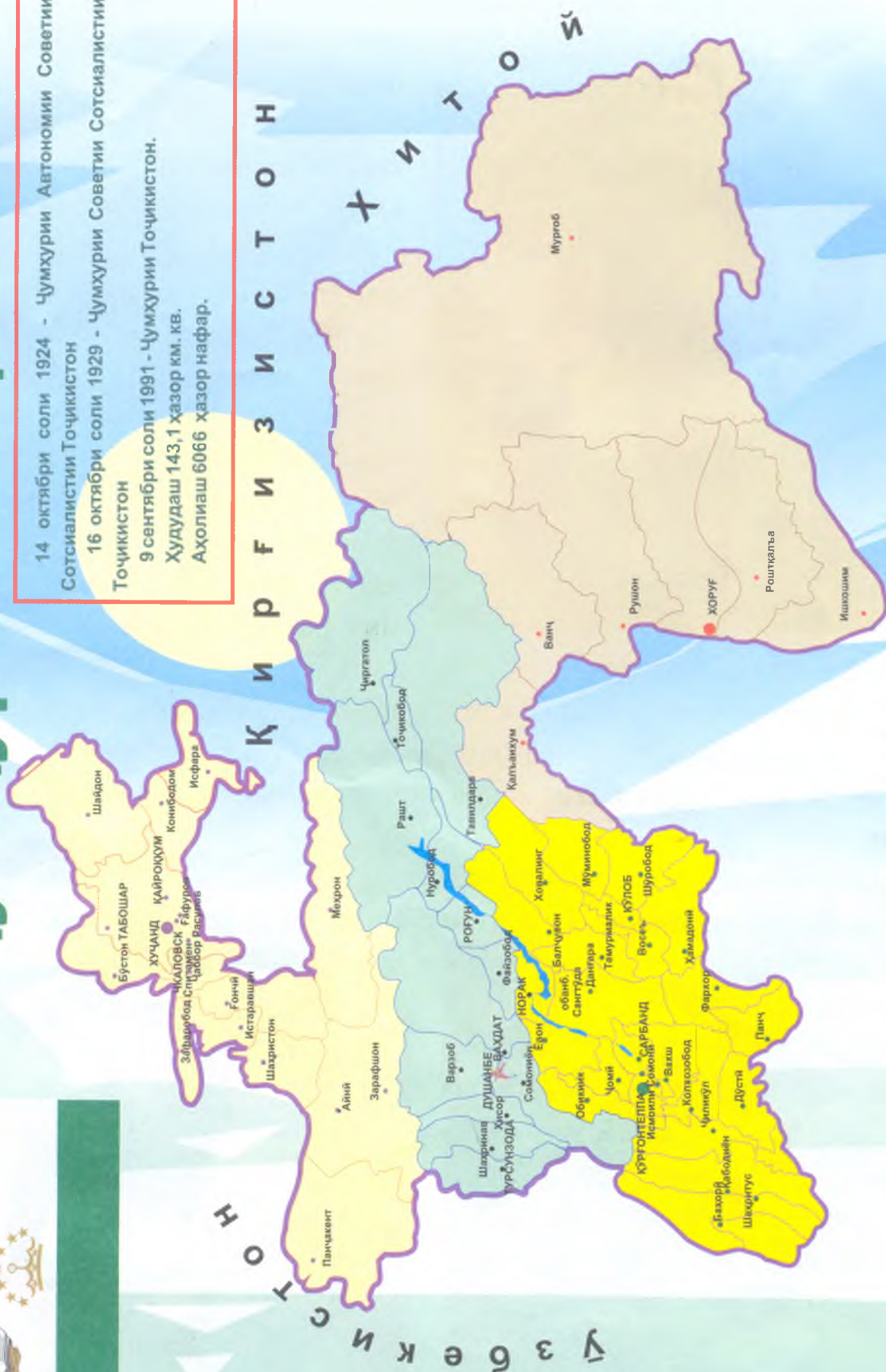
-- Бале, ақочон. Ман аз кӯча шодикунон омада гуфтам: Модарчон, ба ман як коғаз калони калон лозим. Ақоҷам бодбарак месозад. Барои ман. Ваъда кард ӯ. Ана, баъд...



Ҷумҳурии Тоҷикистон



14 октябри соли 1924 - Ҷумҳурии Автономии Советии Сотсиалистии Тоҷикистон
16 октябри соли 1929 - Ҷумҳурии Советии Сотсиалистии Тоҷикистон
9 сентябри соли 1991 - Ҷумҳурии Тоҷикистон.
Худудаш 143,1 ҳазор км. кв.
Аҳолиаш 6066 ҳазор нафар.



нест. Ин коғази бениҳоят азиз, яъне харитаи Тоҷикистон аст! Тоҷикистон Ватани азизи мост. Мо дар Ватани худ, дар Ватани бобову бобокалонҳои худ аз замони хеле қадим... бале, хеле қадим зиндагонӣ мекунем. Ҳоло Тоҷикистони мо кишвари озод, кишвари дунявӣю демократӣ, рӯ ба тараққи ниҳодааст. Соҳиби шаъну шараф, соҳиби Президенти мустақил. Шоирон дар васфаш шеърҳо эҷод мекунанд, нависандагон асарҳо менависанд, овозхонҳо таронаҳо мехонанд. Магар аз радио намешунавӣ, аз телевизион тамошо намекунӣ?

-- Бале, ақсон, мешунавам, тамошо мекунам. Ҳатто шеъре ҳам медонам. Меҳроҳед, бихонам?

Вай интизори ҷавоб нашуда, чун аскарбачаи дар сафистода ба хондан шурӯъ кард:

Эй Ватан, ин қадар
Нагзу чонпарварӣ,
Ман калон мешавам
Меравам аскарӣ.
Бар сарат офтоб,
Дар барат чон шавам.
Бар сари душманат
Тирборон шавам...

Аз ӯ бағоят шод шудам:

-- Қанд бизан, Сурушҷон. Оянда ватанпарвари асил хоҳӣ шуд. Вале ҳар як ватандӯсту ватанпарвар Ватани худро бояд нагзакак бидонад. Барои донишмандони ту ана ҳамин харита зарур аст. Дар харита вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо ва кӯлу дарёҳо бо рангҳои хоса ишора шудаанд. Ана, нигоҳ кун. Дидӣ, ана, дарёҳо бо ранги кабуд. Ана, ин нуқтаи сиёҳ аломати шаҳрҳо. Нуқтаи сиёҳ чӣ қадаре, ки калонтар бошад, шаҳр ҳамон қадар калонтар буда, дар он мардуми зиёд зиндагонӣ мекунанд. Фаҳмидӣ?

-- Фаҳмидам, ақсон.

-- Пас, бигӯй, пойтахти Ватани азизи мо чӣ ном дорад?

Сурушҷон табассуми ширин намуд, бо фаҳр гуфт:

-- Шаҳри Душанбе.

-- Офарин. Ана, ин нуқтаи калон шаҳри Душанбе аст. Душанбе пойтахти Ватани мост. Медонӣ, ки Душанбе дар тӯли 15 соли Истиқлол чӣ қадар зебову дилоро шудааст? Шояд, дар бораи Душанбе ҳам шеъре бихонӣ.

Сурушҷон акнун аз шавқ гӯё ба куртааш намегунҷид, ки гуфт:

-- Медонам, ақсон, медонам! Ҳа, бибиҷонам ёд додаанд ин шеърро:

Шаҳри Душанбе,
Шаҳри нумӯям.
Чун гул ту аз ман,
Ман аз ту рӯям...
Шаҳри Душанбе,
Эй чехраоро.
Бӯйи Самарқанд,
Рӯйи Бухоро...

Ман ҳамчунон ўро офаринҳо гуфтам ва ба сухани худ идома намудам:
-- Сурушчон, донистӣ, ки ин сарзамини маҳбуби мо Ҷумҳурии Тоҷикистон аст. Пас, ин ҷумҳурии мо аз чанд вилоят иборат аст? Медонӣ? Пас, гӯш кун. Ҷумҳурии мо аз вилоятҳои Сугд, Хатлон ва Мухтори кӯҳистони Бадахшон иборат аст. Ҳар як вилоят шаҳру ноҳияҳои худро дорад. Шаҳрҳои калону саноатии кишварамон шаҳрҳои Хуҷанду Қўргонтеппа, Истаравшану Кўлоб, Хоругу Панҷакент, Турсунзодаву Конибодом, Ҳисору Исфара ва гайраҳо мебошанд. Ҳар як аз ин шаҳрҳо таърихи худро доранд. Масалан, Хуҷанду Истаравшан 2500 ва шаҳри бостонии Кўлоб 2700 сол доштааст. Хулоса, Ватани мо таърихи бою куҳан дорад. Мардуми бумии ин сарзамин мо – тоҷиконем. Ману ту бояд аз чунин Ватан ифтихор кунем.

Сурушчон аз ин нақлҳои ман бештар ба ваҷд меомад. Аз шавқи Ватану ватандорӣ чашмонаш чун ду ситораи сахарӣ баробар медурахшиданд. Вай дигар парвои бодбарак ҳам надошт, ки аз банди дастонам дошта, суолборон мекард:

-- Ақочон, боз Ватани мо чиҳо дорад?

Ман ҳам шавқи ўро дида, ба шавқ меомадам. Меҳостам ба суолҳои то ҳақде, ки медонам, посух бидиҳам:

-- Ватани мо, чунон ки гуфтам, давлати мустақил аст. Давлати мустақил бояд рамзҳои худро дошта бошад.

-- Пас, Ватани мо рамзҳои худаширо дорад?

-- Бале, Сурушчон. Аммо ту медонӣ, ки рамзҳои давлати мо аз чиҳо иборатанд?

Сурушчон аз хичолат сар ба зер афканд. Суп-сурх шуд. То хичолат на-кашад, ўро тасалло додам:

-- Не, Сурушчон? Надонистани ту табиист. Ҳанӯз мактаб нарафтаӣ. Дар деҳоти мо кӯдакистон нест. Бошад ҳам, хеле дур. Ана, агар имсол ба мактаб равӣ, ҳамаширо нағзакак ёд мегириӣ, фаҳмиди?

Вай сар такон дод. Гирди лабонаш табассуми маъсуме пайдо шуд, ки гуфтам:



-- Гӯш кун, Сурушҷон. Рамзҳои давлатӣ Парчам, Нишон ва Суруди милли мебошад. Агар муфассал дар бораи инҳо доништан хоҳӣ, биё, бехтараш ба утоқи ман биравам. Аз китоб ба ту сурати онҳоро нишон медиҳам, мефаҳмонам.

Сурушҷон дав-давои пеш-пеш ва ман аз қафояш ба утоқ даромадем. Аз раф китоби дарсияро гирифта, варақхояшро як-як боз карда, рамзҳои давлатиро пайдо кардам ва ба Сурушҷон рӯ овардам:

-- Мана, нағзакак нигоҳ кун. Ин Нишони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон аст: яъне, муқаддасоти Ватани ҷоноҷони мо. Ҳар як аз ин тасвирҳо рамз ва маънои худро доранд. Масалан, расми Тоҷ. Тоҷ рамзи давлатдорӣ, шукӯҳи нодшоҳист. Гирдогирди он ҳафт ситораи дурахшон.

Оғоҳ бош, ки Ҳафт рақами муборак аст. Ҳамчунон ки ҳафт сайёра, ҳафт ганҷ, ҳафт осмон, ҳафт айвон, ҳафт гунбад, ҳафт Авранг, ҳафт дарё ва монанди инҳо. Дорой як олам маънию мӯхтаво. Ана, ин офтобе, ки аз паси кӯҳсор тулӯъ мекунад, рамзи нишот, хуррамии ҳаёт, осоиш ва кушоиши халқу кишвар. Кӯҳсор макони ганҷҳои фаровон аст. Пахта, яъне пунба сарвати асосии мамлақати мо, хӯшаҳои гандум рамзи хайру баракат, нишони серию пурӣ. Мана, китоб, ки миёни ин ҳама ҷойгир аст, мардуми бадониш, соҳибфарҳанг ва бомаърифат будани моро нишон медиҳад. Курсӣ низ нишони пояи давлатдорӣ, тахти подшоҳии мо – тоҷикон аз аҳди қадим аст.



Нишони давлатӣ дар пештоқи биноҳои Маҷлиси олий, вазоратҳо, ҳукуматҳои вилоятӣ, шаҳрӣ ва ноҳиявӣ ва мақомоти давлатӣ устувор карда мешавад.

Сурушҷон акнун гӯшу хуш шуда буд. Хомӯш, аммо бо чашмони пур аз меҳр нишони давлатиро аз варақи рангаи китоб тамошо мекард. Магар аз тамошояш серӣ надошт, ки ниҳоят ангушти ишорат рӯи Парчам гузошта, бо як ҳаяҷони аҷиб пурсид:

-- Ана, ин... Парчам... ин ҳам рамзи давлат.

-- Бале, Сурушҷон. Парчам низ рамзи давлатӣ аст. Дар ин Парчам ҳар як ранг маънии худро дорад. Мана, нигоҳ кун. Ранги сурх, рамзи мубориза, ҷоннисорӣ ва ҳалқ баҳри озодӣ ва истиқлол. Ранги сафед, ин нишонаи бахт, умеду орзу. Ранги сабз нишони сарсабзӣ, нумӯ ва сарбаландӣ, некию хуррамӣ мебошад.

Парчам рӯзҳои ид, чашнҳо, мусобикаҳои варзишӣ, вохӯриҳои давлатӣ, ҳангоми қабули меҳмонони фахрӣ барафрохта мешавад.

Лаҳзае хомӯш мондам, рӯ ба Сурушчон овардам, то шавқу эҳсоси ӯро ба тамом дарк бикунам. Вай бо ҳамчунон даҳони боз ба ман ҳайрон-ҳайрон нигоҳ мекард, ки чаро зуд ба суханам идома намедихам. Ман низ бидуни ҳарф ба сухан сар кардам:

-- Акнун аз муқаддасоти Ватан, яъне рамзҳои давлатӣ кадоми дигараш ногуфта монд?

Сурушчон дарҳол ҷавоб дод:

-- Суруди миллӣ, ақсон. Ман Суруди миллиро медонам, бурро-бурро хонда метавонам. Аз телевизиону радио бисёр мешунавонанд, дар ҳамаи идҳо, чашну маҷлисҳо, ҳатто дар мактаби мо ҳам. Ҳа, ҳама саф кашида баробар мехонанд.

Аз ханда худро базӯр ниғаҳ доштам, чун суханони охиринаш дар ғояти ифтихор ва ба ҳадде сода буд. Бинобар ин, то ки наранҷад, ба чӣ вачҳ майли ханда мекунам, зуд ба ӯ суол додам:

-- Ку, бихон, Сурушчон, бихон!

Вай ҳамонро рост истода, бо овози ҷаранғосияш ба хондан оғоз кард ва бо як оҳанги мутантан Суруди миллиро хотима бахшид:

**Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!**

Ҷӯро оғӯш кашидам, дубора таҳсин намудам:

-- Офарин, Сурушчон, офарин! Ана, ин Суруди миллӣ ҳам аз рукнҳои нишони давлат аст. Фаҳмо? Аммо ту медонӣ, ки ин сурудро кадоме аз шоирони мо эҷод кардааст? Оҳанги он ба кӣ тааллуқ дорад?

Сурушчон аз ҳиҷолат боз сар ба зер афканд, ки гуфтам:

-- Не, Сурушчон. Ту ин қадар шарм надор. Шояд, мисли ту бачаҳои зиёде бошанд, ки надонанд. Ё, аҷаб не, фаромӯш карда бошанд. Ту агар нағз донӣ, ба рафиқони дигарат мефаҳмонӣ. Хуб? Ана, гӯш кун. Суруди миллиро Шоири Халқии Тоҷикистон Гулназар Келдӣ навиштааст. Албатта, аз рӯи оҳанги Сулаймон Юдаков. Тавлиди Суруди миллии мо 7 сентябри соли 1994 мебошад.

Суруди миллӣ дар тамоми ҷорабинию ташрифоти давлатӣ, дар боғчаву мактабҳо, муассисаву корхонаҳо бо тантана суруда мешавад. Ҳар субҳу шом садои симои Тоҷикистон қорашро бо суруди миллӣ оғозу анҷом мебахшад. Хулоса, мо бояд яктану якҷон бошем. Ватани азизро бо тамоми муқаддасоташ чун гавҳараки ҷашм посбонӣ кунем. Ҳеч нагузорем, ки як зарра, як вачаб хоки Ватани муқаддаси мо ба дасти душман афтад.

СУРУДИ МИЛЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

*Шеъри Гулназар Келдӣ
Оҳанги Сулаймон Юдаков*

Диёри арҷманди мо,
Ба бахти мо сари азизи ту баланд бод,
Саодати ту, давлати ту бегазанд бод.
Зи дурии замонаҳо расидаем,
Ба зери парчами ту саф кашидаем,
кашидаем.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Барои нангу номи мо
Ту аз умеди рафтагони мо нишонай,
Ту баҳри ворисон ҷаҳони ҷовидонай,
Хазон намерасад ба навбаҳори ту,
Ки мазраи вафо бувад канори ту,
канори ту.

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!

Ту модари ягонаӣ,
Бақои ту бувад бақои хонадони мо,
Мароми ту бувад мароми ҷисму ҷони мо,
Зи ту саодати абад насиби мост,
Ту ҳастиву ҳама ҷаҳон ҳабиби мост,
ҳабиби мост,

Зинда бош, эй Ватан,
Тоҷикистони озоди ман!



Ҳанӯз сухани ман ба охир нарасида, чизе ба хотири Сурушчон чун барк бархӯрд, ки гуфт:

-- Ақочон! Ватани азизро мо бояд муҳофизат кунем-а?!

-- Бале! Гуфтам-ку, хама, тамоми кишвар бояд яктану якҷон бошад бо Артиши миллӣ! Зеро Артиши миллӣ шабу рӯз моро ҳушёру зиракона побонӣ мекунад. Мардум ба он эътимоди комил дорад. Артиши миллии мо соли 1993 ташкил шудааст. Ҳар сол 23 феврал рӯзи таъсиси он ҷашн гирифта мешавад. Халқ бе Артиши миллӣ орому осуда нест. Мардуми бисёри мо дар сафи он қаҳрамониҳои бемисле аз худ нишон додаанд. Номҳои онҳо аз замони қадим дар саҳифаҳои таърих ҷовидона сабт гардидааст. Чунончӣ: Шерак, Спитамен, малика Томирис, Деваштич, Муқаннаъ, Темурмалику Восеъ. Онҳоро ҳеҷ кас фаромуш накардааст. Инҳо муқобили госибони юнону араб ва муғулҳо қаҳрамониҳои бемисл нишон додаанд. Ҳамчунон дар замони Шӯравӣ низ фарзандони халқи тоҷик зидди истилогарони фашистӣ ҷони ширини худро қурбон кардаанд. Ному нишони ин бузургмардони моро низ хама медонанд: Эргаш Шарифов, Тӯйҷӣ Эрайигитов, Саидкул Турдиев, Сафар Амиршоев, Ҳодӣ Кенчаев, Ҳайдар Қосимов, Домулло Азизов, Исмоил Ҳамзаалиев ва бисёр қаҳрамонони дигар. Ҳамаи инҳо дар Артиши миллӣ хидмат кардаанд. Хидмат дар Артиши миллӣ ҳам қарз, ҳам фарз аст. Ана, имсол, ки мактабро хатм кардам, ба сафи Артиши миллӣ дохил мешавам. Чун ба ҳаҷдаҳ, ки расидӣ, бояд дар ин мактаби мардонагӣ обутоб ёбӣ. Ана, он вақт аз ту ҳам халқ, ҳам президенти кишвар миннатдор хоҳад шуд.



Сурушчон ин чо ҳам бо шавқи тамом сухани маро бурида гуфт:

-- Ақочон! Ҳоло Президенти мо кист, медонед?! Ана, ман медонам! Президенти кишвари мо Эмомалӣ Шарифович Раҳмонов!

-- Офарин, Сурушчон. Офарин! Аммо Президентро киро интиҳоб меку-
нанд? Албатта, халқ. То имрӯз дар ҷумҳурии мо чанд Президент интиҳоб
шудааст? Се Президент: Қаҳҳор Маҳкамов, Раҳмон Набиев. 6-ноябри соли
1994 Эмомалӣ Шарифович Раҳмонов. Фаҳмо? Ана, боз чиҳоро доништан
меҳохӣ, Сурушчон?

-- Бисёр чизҳоро, ақочон. Меҳоҳам мисли шумо ба мактаб равам, хонам,
ана ҳамин хел ҳама чизро донам, ба дигарон фаҳмонам. Ҳа, ана ҳамин
хел...

Дар ин ҳангом аз хонаи шафат овози маҳини модарам шунида шуд.
Магар аз сӯҳбати ману Сурушчон огоҳ буд, ки хушнуд менамуд:

-- Офарин, фарзандони азизам. Ана ҳамин хел бо ҳамдигар муаллиму
шогирд шавед, дар оянда одами нағз, донишманду баобро ҳоҳед шуд.
Одами доноро ҳама дӯст медорад. Доно азизи ҳама ҷост. Биёед, хӯрок
муҳайё, ҷони модар.



Нав сари миз нишаста будем, ки падарам омад. Тағйири либос кард, дасту рӯй бишуст. Салом дода, назди мо даромад. Аввал тугмачаи телевизорро пахш кард ва ҳамроҳи мо нишаст. Дар телевизор чамъомади бузургеро, ки ба тозагӣ оғоз меёфт, намоиш медоданд. Аз Президенти кишвар истиқбол мекарданд. Суруди миллӣ садо медод. Сурушчон бо тамоми шавқ то хӯрок овардани модарам аз бари падарам гузашта, беист гап мезад:

-- Падарчон, ман акнун бисёр чизҳоро медонам. Ҳа, медонам. Ана, ана! Президенти кишвари мо! Дидед, шинохтам?! Ана, ҳама аз ҷо бархоста, Суруди миллӣ мехонанд. Ана, ана ҳамон Парчами миллии мо. Ана, нишони давлатӣ! Тоҷ, курсӣ, кӯҳсор, офтоб, пахта, гандум... Дидед, ана ҳамаашро медонам. Инҳо ҳама рамзҳои давлатиянд. Бале, муқаддасоти Ватан!...

Падарам ҳайрон-ҳайрон ба ҳамаи мо нигоҳ мекард. Зохиран завқ мебурд. Модарам дар даст табақи хӯрок даромад. Чехрааш чун гули баҳор мешукуфт. Сари ман аз фахр ба осмон мерасид. Падарам якбора аз ҷой бархост. Сурушчонро бо ду даст бардошт. Аз пешонияш бӯсид. Ба ҷой худаш, аз ҳама боло нишонд. Дар хона гӯё чашне буд. Мағар чашни Сурушчон.

Наҷмиддин Салоҳиддинзода

МУҚАДДАСОТИ ВАТАН

Мухаррир Саодат Орифӣ
Мухаррири техникӣ Аваз Камолов
Рассом Сайёра Имодинова
Тарроҳ ва ороишгар Рифкат Галимов
Хуруфчин Зебунисо Ҷӯраева

Ба чопаш 01.06.06 имзо шуд. Андозаи 60x84 1/8 . Қогази офсетӣ. Чопи офсетӣ.
Гарнитураи адабӣ. Ҷузъи нашрию ҳисобӣ 2. Адади нашр 10000 нусха.
Супориши № 81.

Муассисаи нашриявӣ “Маориф ва фарҳанг”-и Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон.
734018. Душанбе, к. Н. Қаробоев, 17.
Тел: 233-93-97. E-mail: najmiddin64@mail.ru

ҶСШК «Матбуот»-и Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии
Тоҷикистон, ш. Душанбе, хиёбони Рудақӣ, 37.

Китобхона
Ҷумҳурии
М.

Ҷ530-ту



